

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Ejusdem epistola ad Fastradam Reginam de victoria Avarica & de letaniis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

plum restituat pro eo quod fidejussorem in damnum cadere permisit.

Ut munera super innocentem nullus accipiat.

XXVIII. De præmiis & muneribus, ut munera super innocentem nullus accipiat. Et si quis hoc facere præsumperit, nostrum bannum solvat. Et si, quod absit, fortè Comes hoc fecerit, honorem suum perdat.

Ut Comes pacem & concordiam ad invicem habeant.

XXIX. Ut universi Comites pacem & concordiam ad invicem habere studeant. Et si fortè inter eos aliqua discordia aut conturbium ortum fuerit, ut nostrum solatium vel perfectum pro hoc non demittant.

De eo qui Comitem interfecerit.

XXX. Si quis Comitem interfecerit, vel de ejus morte consilium dederit, hereditas illius ad partem Regis eveniat, & in jus ejus redigatur.

Qualiter bannus solvatur pro faida.

XXXI. Dedimus potestatem Comitibus bannum mittere infra suo ministerio

de faida vel majoribus causis in solidis sexaginta. De minoribus verò causis Comitibus bannum in solidis duodecim constituimus.

De juramento in Ecclesia præstando.

XXXII. Si culibet homini sacramentum debet, aframeat illum ad Ecclesiam sacramento ad diem statutum. Et si jurare contempserit, fidem faciat, & solidos quindecim componat qui in activus apparuit, & deinceps causam pleniter emendare faciat.

De perjuriis.

XXXIII. De perjuriis secundum legem Saxonum fit.

Ne Saxones agant conventus publicos nisi per jussionem Regis.

XXXIV. Interdiximus ut omnes Saxones generaliter conventus publicos nec faciant, nisi fortè Missus noster de verbo nostro eos congregare fecerit. Sed unusquisque Comes in suo ministerio placita & justitias faciat. Et hoc à sacerdotibus consideretur ne aliter faciat.

EPISTOLA AD FASTRADAM

REGINAM DE VICTORIA AVARICA,

ET DE LETANIIS.

Karolus gratia Dei Rex Francorum & Langobardorum ac Patricius Romanorum dilectæ nobis & valde amabili conjugi nostræ Fastradæ Reginae. Salutem amabilem tibi in Domino per hos apices mittere studuimus, & per te dulcissimi filii nostri, vel ceteris fidelibus nostris tecum manentibus. Scientem te enim facimus quia gratias Deo sani & salvi sumus. Missus quidem dilecti filii nostri Pippini nomine illi nobis nuntiavit de ejus sanitate ac Domni Apostolici, vel de salvatione confinium nostrorum illis partibus positorum, unde valde lætificari extitimus. Et insuper retulit nobis qualiter illæ scære, quas prius de Italia jussimus pergere partibus Avaricæ in illi confinia residendum, perrexerunt infra fines ipsorum decimo Kalendas Septembris, & inierunt pugnam cum eis. & dedit eis Deus omnipotens pro sua misericordia victoriam, & multitudinem de ipsis Avaris

interfecerunt, in tantum, ut dicunt, quòd in multis diebus major strages de ipsis Avaris facta non fuit. Et expoliaverunt ipsum vallum, & sederunt ibidem ipsa nocte, vel in crastina, usque hora diei tertia. Et acceptis spoliis reversi sunt in pace, & centum quinquaginta de ipsis Avaris vivos comprehenderunt, quos reservaverunt ut nostra fiat jussio qualiter exinde agere debeant. Fideles Dei a nostri, qui hoc egerunt, fuerunt ille Episcopus, ille Dux, ille & ille Comites, illi. Dux de Histria, ut dictum est nobis, ibidem bene fecit cum suis hominibus. Vassi verò nostri fuerunt illi. Nos autem Domino adjuvante tribus diebus litaniam fecimus, id est, Nonis Septembris, quod fuit Lunis die, incipientes, & Martis, & Mercuris, Dei misericordiam deprecantes ut nobis pacem & sanitatem atque victoriam & prosperum iter tribuere dignetur, & ut in sua misericordia & pietate nobis adjutor & consiliator atque

atque defensor in omnibus angustiis nostris existat. Et à vino & carne ordinarunt sacerdotes nostri, qui propter infirmitatem aut senectudinem aut juventudinem abstinere poterant, ut abstinent. & qui redimere voluisset quòd vinum licentiam habuisset bibendi ipsis tribus diebus, ditiores & potentiores homines in unaquaque die solidum unum dedissent, minus potentes juxta possibilitatem ipsorum, & qui amplius dare non poterat, & vinum bibere volebat, saltem vel unum denarium donasset, elemosynam verò unusquisque secundum propriam atque bonam voluntatem vel juxta possibilitatem fecisset. Et sacerdotes unusquisque Missam specialem fecisset, nisi infirmitas impedisset; & Cle-

rici qui psalmos sciebant, unusquisque quinquaginta cantasset. & interim quòd ipsas litanias faciebant, discalceati ambulassent. Sic consideraverunt sacerdotes nostri, & nos omnes ita aptificavimus, & Domino adjuvante complevimus. Vnde volumus ut tu cum ill. & ill. vel ceteris fidelibus nostris considerare debeas qualiter ipse litanias ibidem facta fiant. Tu autem juxta quod tua infirmitas permittit in tuo committimus arbitrio. Et mirum nobis fuit quia vester missus nec epistola, postquam de Ragenisburgo, ad nos non venit. Vnde volumus ut sapius nobis de tua sanitate vel de aliud quod placuerit significare debeas. iterumque salutamus te multum in Domino.

CAPITVLARE DE CAUSIS REGNI ITALIÆ.

Datum, ut videtur, anno Christi DCCXCIII. post obitum Hildegardis Reginae.

Incipit Capitulare qualiter precepit Dominus Rex de quibusdam causis.

INCIPIUNT CAPITVLA.

1. D E xenodochiis.	10. De auctoritate legum & consuetudinum.
2. De Ecclesiis baptismalibus.	11. De potestate vendendi & donandi in femina.
3. De Advocatis sacerdotum.	12. De mancipiis palatii & Ecclesiarum.
4. De diversis generationibus hominum qui in Italia commanent. Et de statu ingenuitatis.	13. De liberis hominibus ad servilia opera non cogendis.
5. De compositionibus quæ ad palatium pertinent.	14. De rebus quæ Hildegardis Reginae tradite fuerunt.
6. De monasteriis & xenodochiis regalibus.	15. De aldionibus palatii.
7. De rebus forsatis.	16. De fugitivis.
8. De eo cuius res in elemosyna datae sunt.	17. De sigillis & epistolis, & de portarum custodiendis.
9. De jure filiarum in res servorum quos pater fecit liberos.	

INCIPIUNT SVPRASCRIPTA CAPITVLA ET EORVM TEXTVS.

De xenodochiis.

I P Rimo capitulo de xenodochiis jussit ut quicumque xenodochia habent, si ita pauperes pascere voluerint & consilium facere quomodo ab antea fuit, habeant ipsa xenodochia, & regant

Tom. I.

ordinabiliter. Et si hoc facere noluerint, ipsa dimittant; & per tales homines in antea sint gubernata cum consilio Episcopi qualiter Deo & nobis exinde placeat.

De Ecclesiis baptismalibus.

II De Ecclesiis baptismalibus, ut nullatenus eas laici homines tenere debeant,

R